

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

BR.0003.382.2021

Gliwice, 10.12.2021 r.

nr kor. UM.1321219.2021

Pani
AGNIESZKA FILIPKOWSKA
Radna Rady Miasta Gliwice

Odpowiadając na Pani zapytanie skierowane do Prezydenta Miasta zawarte w korespondencji z dnia 03.12.2021 r. uprzejmie wyjaśniam:

Pytanie: 1-2. [jakie środki w budżecie miasto Gliwice przeznaczyło na likwidację barier architektonicznych, komunikacyjnych i cyfrowych w kontekście osób z niepełnosprawnościami? Na jakie konkretnie cele będą owe środki przeznaczone?]

W ramach obowiązujących przepisów dotyczących planowania budżetu przez Jednostki Samorządu Terytorialnego nie wyodrębnia się wydatków związanych z tym zakresem, dlatego projekt uchwały budżetowej dla miasta Gliwice nie przewiduje samodzielnej pozycji dotyczącej likwidacji barier dla osób z niepełnosprawnościami. Zadanie to jest związane z zadaniami realizowanymi przez wszystkie jednostki budżetowe miasta, a w szczególności przez MZUK oraz ZDM zakresie likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni miejskiej. W odniesieniu do pomocy osobom niepełnosprawnym zadanie to od dawna realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. W tym miejscu pozwolę sobie dodać, że w celu określenia istniejącego poziomu dostępności budynków miejskich, stron internetowych/ aplikacji mobilnych i sposobu świadczenia usług, powołani przez Prezydenta Miasta koordynatorzy ds. dostępności, przeprowadzili w bieżącym roku wstępną analizę pod kątem zdiagnozowania obszarów, w których zapewnienie dostępności jest niewystarczające lub nieprawidłowe oraz określono w niej rekomendacje racjonalnych działań/ usprawnień wpływających na poprawę użyteczności budynku przez osoby o ograniczonej mobilności i percepcji, w tym osób z niepełnosprawnościami (wzroku, słuchu, ruchu), a także w zakresie użytkowania stron internetowych. Analizę przeprowadzono w oparciu o ankietę stworzoną w tym celu, stosownie do wymogów ustawy, która została udostępniona wszystkim miejskim jednostkom organizacyjnym, a ze szkołami, żłobkami i przedszkolami jest ich 70. Rekomendacje ujęte w analizie będą wskazówkami, do ustalenia harmonogramu dalszych działań, które będą rozłożone do realizacji na najbliższe lata.

Pytanie:3. [Jakie kroki miasto Gliwice podejmie przedsięwziąć w celu dostosowania Willi Caro i Zamku Piastowskiego dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami?]

Dostosowanie Willi Caro oraz Zamku Piastowskiego dla potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami wymaga wnikliwej i wielowątkowej analizy, nie ze względów finansowych, (gdyż taka wstępna symulacja kosztów została zrobiona), ale przede wszystkim ze względu na fakt,

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 231 30 41
Fax +48 32 231 27 25
boi@um.gliwice.pl
www.gliwice.eu

Godziny pracy Urzędu
Miejskiego:
poniedziałek - środa:
8:00 - 16:00;
czwartek: 8:00 - 17:00;
piątek: 8:00 - 15:00

Zastępca Prezydenta Miasta

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 239 11 40
Fax +48 32 231 27 25
zp2@um.gliwice.pl

że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z określonymi wartościami, które należy rozsądnie wyważyć. Jedną z tych wartości to dobro osób ze szczególnymi potrzebami, a z drugiej strony wartością są obiekty zabytkowe, cenne nie tylko z punktu widzenia konserwatorskiego i architektonicznego ale również z uwagi na historię tego miejsca. Co ważne i co należy jednoznacznie podkreślić, rozwiązanie problemu braku dostępności do tych obiektów nie sprowadza się tylko do dobudowy windy. Takie przedsięwzięcie wymaga praktycznie kompleksowej przebudowy wnętrza obiektów. Pamiętać należy, że Willa Caro budowana była jako obiekt mieszkalny, zatem jego wnętrze nawet w przypadku dobudowy windy, bez kompleksowej jego przebudowy, nie będzie w pełni dostępne. A to z kolei, wiąże się ze zmianą ekspozycji wystawy stałej, jak i zmniejszeniu sal przeznaczonych na wystawy czasowe (i tak już mieszczące się na niewielkiej powierzchni).

Z danych konserwatorskich wynika, że obecnie zabytkowe wnętrza mieszkalne (wystawa stała) należą do unikatowych przykładów dziewiętnastowiecznego wystroju wnętrz z czasów powstania willi. Dawne pomieszczenia mieszkalne znajdują się na wysokim parterze i pierwszym piętrze. Drugie piętro zostało dobudowane w latach 20. XX w. Tak więc, wykonanie dodatkowego wyjścia z windy na poziomi wysokiego parteru naruszy wystrój holu, który pełnił i pełni funkcję reprezentacyjną, z paradnymi schodami prowadzącymi na piętro. Na tym poziomie zachowały się w całości: oryginalna boazeria, strop oraz drzwi z elementami snycerki. Na pierwszym piętrze, w dawnych pokojach mieszkalnych mieszczą się sale wystaw czasowych.

Podobnie Zamek Piastowski, który jest jednym z najstarszych obiektów w mieście, również dla potrzeb nieograniczonej dostępności wymagał będzie kompleksowej przybudowy wnętrza. Początków budowli należy szukać w XIV w., a w następnych wiekach był przebudowywany i zachowana do dzisiaj budowla to obiekt powstały w wyniku przebudowy w XVI wieku.

Tak więc, wspomniana wyżej analiza ma właśnie obejmować rzetelną ocenę skali faktycznych potrzeb, aby nie sprowadzać kwestii dostępności, do dostępności z zewnątrz. Nie jest możliwe porównywanie dużych obiektów zabytkowych światowej sławy do willi Caro czy Zamku Piastowskiego, chociażby ze względu na skalę tych obiektów i wielkość przestrzeni w ich wnętrzach. Nie chodzi przecież o to, żeby wjechać windą na jedną z kondygnacji i na tym poprzestać!

W trakcie konferencji, która odbyła się ostatnim czasie (18.11) pn., *„Zabytki dla wszystkich. Dostępność obiektów zabytkowych dla osób ze szczególnymi potrzebami”* również była mowa o przypadkach, kiedy to ze względu na konieczność ochrony zabytkowych wartości, nie jest możliwe zapewnienie pełnej dostępności wszystkich zabytków. Wnioski z konferencji są jednoznaczne, że: *„Zapewnienie pełnej dostępności oznaczałoby zniszczenie wartości zabytku w stopniu przekraczającym granice, które można akceptować. (...) W szeregu przypadków może okazać się, że brak przystosowania obiektów w zakresie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami jest cechą charakterystyczną dla danego obiektu, co wynika ze specyfiki okresu historycznego, w których powstał”*.

W dzisiejszych czasach, dzięki szybkiemu postępowi technologicznemu, digitalizacji, rozwojowi internetu, dostępności urządzeń technicznych, bariera architektoniczna, podobnie jak np. bariera odległości, nie stanowi już przeszkody. Nie musi być fizycznie zniesiona, gdyż może zostać cyfrowo ominięta. Ten proces dotyczy także muzealnictwa. Digitalizacja, wieloaspektowa transformacja cyfrowa, od ponad 10 lat, odbywa się również w Muzeum w Gliwicach. Dość wspomnieć: program cyfrowej prezentacji wystaw czasowych sfinansowany z grantu ministerialnego, wydawanie e-booków, czy uruchomienie programu RegMuz, umożliwiającego przeprowadzanie

kwerend z poziomu strony www, w którym prezentowanych jest obecnie blisko 20 tysięcy zdigitalizowanych obiektów zabytkowych. Znaczna część naszego programu edukacji np. oprowadzania kuratorskie, lekcje muzealne dla szkół, wykłady, prelekcje, wywiady z autorami naszych książek odbywa się w internecie.

Pytanie 4 [*W jakich lokalizacjach i kiedy planuje się oddanie do użytku komfortki miejskiej? To toaleta dla osób z niepełnosprawnościami wyposażona w podnośnik i kozetkę (może być składana)*]

Jedną z lokalizacji jest budynek przy ul. Siemińskiego, w którym Centrum 3.0-Gliwicki Ośrodek Działań Społecznych, realizuje zadanie „*Adaptacja budynku przy ul. Siemińskiego 6 wraz z budynkiem pomocniczym na nowa siedzibę Centrum 3.0-GODS*”. W projekcie uwzględniono toaletę z leżanką (bez podnośnika) dla osób z niepełnosprawnością, a także budowę szybu i zamontowanie windy umożliwiającej dostęp do każdej kondygnacji budynku głównego (od strony parkingu) oraz do budynku pomocniczego. Budynki będą więc w pełni dostępne. Planowana data zakończenia inwestycji to koniec 2023 roku. Ponadto rozważana również jest lokalizacja miejskiej komfortki w Parku Chopina w ramach planowanej inwestycji wodnego placu zabaw. Projekt nie przewiduje wprowadzenia takiego rozwiązania, tylko toaletę dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, niemniej po wyłonieniu wykonawcy ewentualne zmiany w projekcie będą analizowane. Realizacja przewidziana do końca 2022 roku.

Z poważaniem

Zastępca Prezydenta Miasta

Aleksandra Wysocka